

วิเคราะห์เดี่ยวซอู้เพลงกราวในทางครุ่ยอัย เกิดมงคค

นางปทุมทิพย์ กาวิล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-53-2800-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A MUSICAL ANALYSIS OF SAW-U SOLO : A CASE STUDY OF
KRU YOYI KIRDMONGKON' S KRAW NAI SOLO

Mrs. Patumtip Kawin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirement

For The Degree of Master of Arts Program in Thai Music

Department of Music

Faculty Fine and Applied Arts

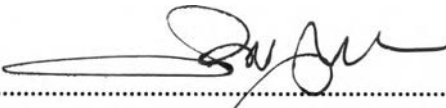
Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-53-2800-6

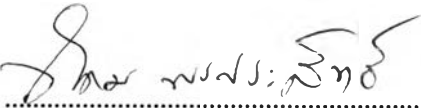
หัวข้อวิทยานิพนธ์ วิเคราะห์เดี่ยวช่ออุ้งเพลงกราวใน ทางครูช้อย เกิดมงคล
โดย นางปทุมทิพย์ กาวิล
สาขาวิชา ครุศาสตร์ไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำคม พรประสิทธิ์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

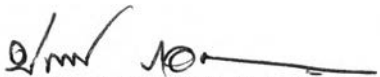

..... คณะบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุชกร สำโรงทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำคม พรประสิทธิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผือก)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พรประสิทธิ์ เผ่าสวัสดิ์)

ปทุมทิพย์ กาวิล : วิเคราะห์เดี่ยวซอู้ เพลงกราวโน: กรณีศึกษาทางครุ่ยออย เกิดมงคล
 A MUSICAL ANALYSIS OF SAW-U SOLO: A CASE STUDY OF KRUY YOYI
 KIRDMONGKON'S KRAWNAI SOLO อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ข้าม
 พรประสิทธิ์, 291 หน้า ISBN 974 - 53- 28006.

เพลงกราวโน สองชั้น เป็นเพลงหน้าพาทย์ประกอบอากัปกริยาการ ของตัวละครฝ่ายยักษ์ ลักษณะทำนองแสดงความองอาจ สง่างามและฮึกเหิม เป็นเพลงลักษณะลูกโยนที่มีความพิเศษ ประกอบไปด้วยกลุ่มลูกโยน 10 กลุ่ม (รวมเนื้อทำนองหลัก) กลุ่มเสียงโยน 6 เสียงมีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการนำมาประดิษฐ์เป็นทางเดี่ยว เนื่องจากในทำนองเพลงทั้งลูกโยนและทำนองหลัก เปิดโอกาสให้สามารถตกแต่งทำนอง พลิกเพลงและแปรทางให้วิจิตรบรรจง เป็นเพลงที่แสดงถึงภูมิปัญญาของผู้ประพันธ์ที่ถึงพร้อมด้วยความรู้ทั้งเชิงศาสตร์และเชิงศิลป์จนบังเกิดสุนทรียรส ทางดนตรีได้หลากหลาย

จากการวิเคราะห์เดี่ยวซอู้ เพลงกราวโนทางครุ่ยออย เกิดมงคลพบว่าโครงสร้างทางเดี่ยวมีความแตกต่างจากทำนองหลัก กล่าวคือ ในทางเดี่ยวมีการนำทำนองหลักมาประดิษฐ์เป็นทางเดี่ยวเพียง 8 กลุ่มลูกโยนแต่ยังคงใช้ 6 เสียงเหมือนกับทำนองหลัก ส่วนกลุ่มลูกโยนที่ 9 และ 10 เป็นกลุ่มลูกโยนที่ซ้ำเสียงและซ้ำสำนวนกลอนในกลุ่มลูกโยนที่ 1 และ 2 ดังนั้นจึงไม่มีการนำมาประดิษฐ์เป็นทางเดี่ยวซึ่งแตกต่างจากปี่พาทย์เพราะธรรมชาติของเสียงระหว่างปี่พาทย์และเครื่องสายมีความแตกต่างกัน

นอกจากนี้ในเรื่องของจังหวะพบว่า ในทางเดี่ยวใช้จังหวะหน้าทับกราวนอกแทนจังหวะหน้าทับกราวโนของทำนองหลัก เนื่องจากลักษณะกระสวนจังหวะเอื้อต่อการบรรเลง ในเรื่องของระดับเสียงพบว่ามีการใช้ระดับเสียงอยู่ 3 ระดับเสียงคือทางเพียงออบน ทางเพียงออล่างและทางนอก ส่วนลักษณะของทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง มีความซับซ้อน และมีการเคลื่อนไหวของทำนองทั้งลักษณะลอยจังหวะและลักษณะการเก็บ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างทำนองหลัก และทางเดี่ยวพบว่าในทางเดี่ยวมีการนำเค้าโครงที่เป็นรากทำนองหลักมาแปรทางในทางเดี่ยว ในลูกโยนที่ 1 - 7 ยกเว้น ในลูกโยนที่ 8 ด้านกลวิธีพิเศษมีการนำกลวิธี ในการบรรเลงรูปแบบต่างๆ มาใช้ให้เกิดความไพเราะ และกลมกลืน โดยเฉพาะลักษณะการเปลี่ยนตำแหน่งนิ้วและตำแหน่งเสียง และการดำเนินทำนองในการซ้ำทำนอง ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ทุกประเด็นเป็นข้อยืนยันได้ว่า เพลงเดี่ยวกราวโนเป็นเพลงเดี่ยวชั้นสูงและมีความสำคัญเพลงหนึ่ง

ภาควิชา ดุริยางคศิลป์
 สาขาวิชา ดุริยางคไทย
 ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4787033935 : MAJOR THAI MUSIC

KEY WORD: PHLENG DIEW / KRAWNAI / SAW-U/

PATUMTIP KAWIN: A MUSIC ANALYSIS OF SAW-U SOLO : A CASE STUDY
OF KRU YOYI KIRDMONGKON'S KRAWNAI SOLO. ADVISOR : ASST. PROF.
KUMKOM PORNPRASIT , 291 pp. ISBN 974 -53-2800-6.

Phleng Kraw Nai is the title of a Thai composition in moderate tempo, which belongs to the category of *phleng na pat* (sacred repertoire). It is used in *khon* (masked dance-drama) to accompany the activities and movements of demonic characters from the Ramayana epic. The melody gives the emotional qualities of confidence, elegance, and boldness. The melody is made up of ten “*Luk Yon*” melodic formula, and it shows that the occurrence of metabole involving six modes. The melody is suitable for arranging a solo composition for the melody lies in the pitch areas involving metabole and transitional passages, allowing a composer to make variations freely. The melody thus indicates the genius of a composer who has a vast knowledge and wisdom.

The musical analysis of Kraw Nai solo for Saw-U shows that there are differences between the essential melody and the solo melody. Out of ten *Luk Yon* formula, only eight *Luk Yon* formula were found in the solo melody. The ninth and the tenth formula are the repetitions of melodic phrases found in the first and the second *Luk Yon* formula. Thus, the ninth and the tenth *Luk Yon* formula are omitted in the solo melody.

In terms of rhythmic analysis, the findings show that the solo melody is accompanied by the Kraw Nok pattern in stead of the Kraw Nai pattern because the Kraw Nok pattern is more compatible to the solo melody to support a soloist while performing. The analysis also shows that the solo melody is in three pitch levels: *thang phiang au bon*, *thang phiang au lang*, and *thang nok*. The melodic movements are complex, using the techniques of free rhythmic and steady spacing. In the aspect of essential melody-solo melody relationship, it is found that all of the solo melody is based on the essential melody of Kraw Nai song chan except the eight *Luk Yon* formula. The performance techniques involve advanced playing techniques to render musical aesthetics including fingering relocation and pitch relocation.

In conclusion, all musical aspects of the Kraw Nai Solo composition for Saw-U were analyzed, and the analysis proves that the composition is rightfully acclaimed as one of the most advanced solo pieces and the most significant solo compositions.

Department Music
Field of study Thai Music
Academic year 2005

Student's signature.....
Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ จากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนผู้มีพระคุณอีกหลายท่าน ที่เมตตาให้ข้อมูล ให้ความรู้ ให้ข้อชี้แนะ ตลอดจนให้กำลังใจ สนับสนุนผู้วิจัยมาเป็นอย่างดีโดยตลอด หากงานวิจัยฉบับนี้ ก่อเกิดประโยชน์ต่อวงการดนตรีไทย และบุคคลทั่วไป ขอคุณความดีและกุศลผลบุญส่งผลถึงครุช้อย เกิดมงคลผู้ล่วงลับไปแล้ว และ บิดามารดาบังเกิดเกล้าผู้ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา และกราบขอบพระคุณบุคคลผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิอันได้แก่ รศ.พิชิต ชัยเสรี รศ.ดร.บุษกร สำโรงทอง ผศ.ปกรณ รอดช้างเผื่อน ผศ.ภัทรวดี ภูษฎาภิรมย์ อ.ดร.พรประพิตร เผ่าสวัสดิ์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ครั้งนี้

กราบขอบพระคุณครูเฉลียว เมืองแก้ว (ร้อยตรีรัตน โชติ เมืองแก้ว) ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ ให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะและให้กำลังใจในการทำวิจัยตลอดด้วยดีเสมอมา

ขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์จำคม พรประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยครั้งนี้ที่ให้ความกรุณาให้ความรู้ในการทำวิจัย ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

กราบขอบพระคุณครู อาจารย์ที่ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ซึ่งเป็นประโยชน์ในงานวิจัยครั้งนี้อันได้แก่ อาจารย์เบญจรงค์ ธนโกเศศ อาจารย์จิรัส อัจฉรงค์ ครูไชยยะ ทางมีศรี ครูปิ๊บ คงลายทอง กำนันสำราญ เกิดผล อาจารย์เชวงศักดิ์ โพธิสมบัติ อาจารย์นัฐพงศ์ ไสวัตร อาจารย์สมบุญ บุญวงษ์ อาจารย์คุณฎี มีป้อม และอาจารย์สหวัฒน์ ปลื้มปรีชา

กราบขอบพระคุณอาจารย์ฐิระพล น้อยนิตย์ อาจารย์ประจำภาควิชาดุริยางค์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ ฯ ที่ให้ความรู้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำงานวิจัยด้วยดีเสมอมา

ขอบคุณนายประชา คชเดช และ นายสมเกียรติ ภูมิภักดิ์หัวหน้าวิชาภาควิชาดุริยางค์ไทยที่ให้ความสนับสนุน ช่วยเหลือในเรื่องเอกสาร ให้กำลังใจ ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอบพระคุณครอบครัวเกิดมงคล อันได้แก่ คุณแม่ชีสายใจ เกิดมงคล คุณสามารถ เกิดมงคล และคุณบุญยืน เกิดมงคลที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับครุช้อย เกิดมงคล

ขอบคุณนายเกียรติศักดิ์ ทองจันทร์ ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา และให้กำลังใจในการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอบคุณ คุณนิตยา อ่อนทองที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวกในการ จัดทำงานวิจัย จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอบคุณนายสมพงษ์ กาวิต บุคคลอันเป็นที่รักที่คอยช่วยเหลือ ทั้งร่างกาย แรงใจ และกำลังใจ ทรัพย์ ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1	
บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย.....	7
1.3 วิธีดำเนินการ.....	8
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2	
บริบทที่เกี่ยวข้องกับเพลงเดี่ยวกราวโน.....	11
2.1 เพลงเดี่ยว.....	12
2.1.1 ความหมายของเพลงเดี่ยว.....	12
2.1.2 เพลงเดี่ยวสำหรับซอฮู้.....	14
2.2 การบรรเลงเพลงเดี่ยว.....	19
2.2.1 ความหมายของทางเพลงในดนตรีไทย.....	19
2.2.2 ความหมายของการบรรเลงเพลงเดี่ยว.....	20
2.2.3 ลักษณะของการบรรเลงเพลงเดี่ยว.....	22
2.2.4 โอกาสในการบรรเลงเพลงเดี่ยว.....	22
2.3 เพลงกราวโน.....	24
2.3.1 ประวัติเพลงกราวโน.....	24
2.3.2 ลักษณะเพลงกราวโน.....	25
2.3.3 คุณสมบัติของผู้ได้รับการถ่ายทอดเพลงเดี่ยวกราวโน.....	29
2.3.4 โอกาสในการบรรเลงเพลงกราวโน.....	33
2.4 ประวัติชีวิตครู.....	35

	หน้า
บทที่ 3 วิเคราะห์ทำนองหลักเพลงกราวใน สองชั้น.....	49
3.1 วิเคราะห์รูปแบบ.....	50
3.2 วิเคราะห์ระดับเสียงหรือลูกตก.....	66
3.3 วิเคราะห์จังหวะ.....	75
3.4 วิเคราะห์กระสวนจังหวะของทำนองเพลง.....	80
บทที่ 4 วิเคราะห์ผลงานเดี่ยวซออุทงครุ่ย้อย เกิดมงคล.....	94
4.1 วิเคราะห์รูปแบบ.....	97
4.2 วิเคราะห์ระดับเสียงหรือลูกตก.....	98
4.3 วิเคราะห์การเคลื่อนที่ของทำนองเพลง.....	123
4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทำนองหลักกับทางเดี่ยว.....	188
4.5 วิเคราะห์กลวิธีพิเศษในการดำเนินทำนอง.....	217
บทที่ 5 สรุปลงและข้อเสนอแนะ.....	248
รายการอ้างอิง.....	252
ภาคผนวก ก.....	254
โน้ตเพลงกราวในทำนองหลักและทางเดี่ยวซออุทง.....	255
ภาคผนวก ข.....	274
รูปผู้ให้สัมภาษณ์.....	275
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	291

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.	ภาพครูย่อย เกิดมงคล.....	35
2.	ภาพครูนารถ ศรีมะกล้า.....	43
3.	ภาพครูเฉลียว เมืองแก้ว.....	45
4.	ภาพผู้วิจัยสัมภาษณ์แม่ชีสายใจ เกิดมงคล.....	275
5.	ภาพผู้วิจัยสัมภาษณ์อาจารย์เบญจรงค์ ธนโกเศศ.....	276
6.	ภาพผู้วิจัยสัมภาษณ์อาจารย์จิรัส อัจฉรงค์.....	277
7.	ภาพครูเฉลียว ถ่ายทอดเพลงกราวนให้ผู้วิจัย.....	278
8.	ภาพผู้วิจัยสัมภาษณ์กำนันทำราญ เกิดผล.....	279
9.	ภาพรองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี.....	280
10.	ภาพอาจารย์ณัฐพงศ์ โสวัตร.....	281
11.	ภาพครูเป็บ คงลายทอง.....	282
12.	ภาพผู้วิจัยสัมภาษณ์อาจารย์ไชยยะ ทางมีศรี.....	283
13.	ภาพอาจารย์เชวงศักดิ์ โพธิสมบัติ.....	284
14.	ภาพอาจารย์จรัสระพล น้อยนิศย์.....	285
15.	ภาพอาจารย์คุณฤ มิป้อม.....	286
16.	ภาพอาจารย์สหวัดน์ ปลื้มปรีชา.....	287
17.	ภาพอาจารย์สมเกียรติ ภูมิภักดิ์.....	288
18.	ภาพอาจารย์สมบูรณ์ บุญวงษ์.....	289
19.	ภาพนายสามารถ เกิดมงคล.....	290